Førsteblad

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 7
Tilleggsspørsmålnr. 7
Emne: Skav
Oppskr. av: P. B. Sørensen
(adresse): Fellingsfors

Fylke: Nordland
Herad: Grane
Bygdelag:
Gard: Dahlbu
G.nr. 48 Br.nr. 12

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1 Det er ikkje kjent her i Grane at
ein betalte meir for kyr om våren for
ei ku som hadde fått skav t. d. av
rogn om vinteren enn for ei som ikkje
hadde fått skav.
Grunnen til at dei betalte meir for
ei ku som hadde fått skav om
vinteren var nok den, at ho ville
gjeva meir mjølk etter ho hadde kalva
– og dessutan ville halda seg friskare

2 At ei ku som hadde fått skav, fekk
svart og usegjande kjøtt – er heilt u-
kjent her i Grane

3 Det har korkje vore [illegible] eller røynsle
her, at mjølk på ei ku som hadde
fått skav skulle vera farleg for
[illegible] og kalvar.

4 Det som brukte skav, gav kvar
ku omlag ei halv bytte skav
ein gong om dagen.
Når ein sette kyrne på fjøset om hausten
hadde ein ikkje noko bestemt mål
på kor mykje ein laut skava i langet

9169

av rivaren:

5 Når ein skav brukte ein ein vanleg stol og tunn tollekniv — inkje nokon skjave eller skjöve. Med ein vanleg tollekniv og godt handlag skav ein mann mykje i langstao ein dag.

6 Då ein her i Grane inkje nytta skavgjå når ein skav, så kan eg inkje å seia om dette spursmålet.

7 På dei fleste fjellgardar var det meir eller mindre rognskog, og hadde ein for lite skavskog, så fekk ein gjerne hos grannen eller grannane. Noko betaling i reide pengar var det sjeldan, men ein kunne hjelpa grannen med slått eller anna arbeid.

8 Det er inkje kjent her, at ein ved deling av sameigeskog tok omsyn til skavinga.

9 Almenning finst inkje her.

10 Husmennene hadde inkje nokon serleg rett til å ta skav i skogen til husbonden — men lov til å ta skav fekk dei.

11 Ordet skavhelle er inkje kjent her i Grane.

12 At bygdekallen eller gobonden kunne setja skamt på skavnaden att dersom ein slutta med skavinga — har inkje vori vanleg trunad i bygda.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

9169